

ELANIKE ÕIGUSTE DEKLARATSIOON

Elanike õiguste deklaratsioon

3 (1) Iga hooldekodu tegevusloa omanik peab tagama elanike järgmiste õiguste täieliku austamise ja edendamise:

ÕIGUS AUSTAVALE KOHTLEMISELE

1. Igal elanikul on õigus olla koheldud viisakalt ja lugupidavalt ning viisil, mis tunnustab täielikult elaniku loomupärast väärikut, väärtust ja individuaalsust, olenemata tema rassist, esivanematest, päritolukohast, nahavärvist, etnilisest päritolust, kodakondsusest, usutunnistusest, soost, seksuaalsest sättumusest, soolisest identiteedist, soolisest väljendusest, vanusest, perekonnaseisust, perekondlikust staatusest või puudest.
2. Igal elanikul on õigus, et tema elustiili ja valikuid austatakse.
3. Igal elanikul on õigus, et tema osalemist otsuste tegemisel austatakse.

ÕIGUS OLLA HOOLDATUD JA MITTE VÄÄRKOHELDUD

4. Igal elanikul on vabadus olla mitte väärkoheldud.
5. Igal elanikul on vabadus olla mitte jäetud hooletusse tegevusloa omaniku ja töötajate poolt.

ÕIGUS PARIMALE ELUKVALITEEDILE

6. Igal elanikul on õigus segamatult suhelda konfidentsiaalselt, võtta vastu enda valitud külastajaid ja konsulteerida eraviisiliselt ükskõik millise isikuga.
7. Igal elanikul on õigus sõlmida sõprussuhteid ja suhteid ning osaleda hooldekodu elus
8. Igal elanikul on sobiva elamispinna olemasolul õigus jagada tuba teise elanikuga vastavalt ühistele soovidele.
9. Igal elanikul on õigus kohtuda eraviisiliselt oma abikaasa või teise isikuga privaatsust tagavas ruumis.

10. Igal elanikul on õigus järgida sotsiaalseid, kultuurilisi, religioosseid, vaimseid ja muid huve, arendada oma potentsiaali ning saada tegevusloa omanikult mõistlikku abi nende huvide järgimiseks ja potentsiaali arendamiseks.
11. Igal elanikul on õigus elada turvalises ja puhtas keskkonnas.
12. Igal elanikul on õigus pääseda turvalistele õuealadele, et nautida õues tegevust, välja arvatud juhul, kui füüsiline keskkond selle võimatuks teeb.
13. Igal elanikul on õigus oma toas hoida ja välja panna isiklikke asju, pilte ja sisustust, järgides ohutusnõudeid ja teiste elanike õigusi.
14. Igal elanikul on õigus oma toas hoida ja välja panna isiklikke asju, pilte ja sisustust, järgides ohutusnõudeid ja teiste elanike õigusi.
15. Igal elanikul on õigus teostada kodanikuõigusi.

ÕIGUS KVALITEETSELE HOOLDUSELE JA ENESEMÄÄRAMISELE

16. Igal elanikul on õigus oma vajadustele vastavale korralikule majutusele, toidule, hooldusele ja teenustele.
17. Igal elanikul on õigus saada teada, kes vastutab ja kes osutab elaniku vahetut hooldust.
18. Igal elanikul on õigus privaatsusele ravimisel ja oma isiklike vajaduste eest hoolitsemisel.
19. Igal elanikul on õigus:
 - i. osaleda täielikult oma hooldusplaani väljatöötamisel, rakendamisel, läbivaatamisel ja korrigeerimisel,
 - ii. anda või keelduda nõusoleku andmisest mis tahes ravile, hooldusele või teenustele, mille jaoks tema nõusolek on seadusega ette nähtud, ja olla informeeritud nõusoleku andmise või sellest keeldumise tagajärgedest,
 - iii. osaleda täielikult kõigi tema hooldusega seotud otsuste tegemisel, sealhulgas kõigi otsuste tegemisel, mis puudutavad tema vastuvõtmist, väljakirjutamist või pikaajalist hooldekodusse viimist või sealt üleviimist, ning saada sõltumatut arvamust mis tahes nende küsimuste kohta, ja

- iv. hoida oma isiklikku terviseteavet *Isiku tervisealase teabe kaitse seaduse (2004)* kohaselt konfidentsiaalsena, omada juurdepääsu oma isikliku terviseteabe dokumentidele ning sealhulgas oma hooldusplaanile.
20. Igal elanikul on õigus pidevale ja turvalisele oma hooldajate toele, et toetada tema füüsilist, vaimset, sotsiaalset ja emotsionaalset heaolu ning elukvaliteeti ning abile hooldaja või muu isikuga ühenduse võtmisel oma vajaduste rahuldamiseks.
21. Igal elanikul on õigus lubada tegevusloa omaniku või asutuse töötajatega kohtumisel osaleda igal sõbral, pereliikmel, hooldajal või muul elanikule olulisel isikul.
22. Igal elanikul on õigus määrata isik, kes saab teavet elaniku mis tahes üleviimise või haiglasse paigutamise kohta ning et isik saaks selle teabe kohe kätte.
23. Igal elanikul on õigus saada hooldust ja abi iseseisvuse saavutamiseks, mis põhineb taastava hoolduse filosoofial, et suurendada iseseisvust võimalikult suures ulatuses.
24. Igal elanikul on õigus olla piiranguteta, välja arvatud käesolevas seaduses sätestatud piiratud asjaoludel ja käesolevas seaduses sätestatud nõuete kohaselt.

Märkus: Kuberneerleitnanti poolt väljakuulutataval päeval muudetakse seaduse 3. (1) peatüki § 24, eemaldades sõna "vaoshoitud" ja asendades selle sõnaga "vaoshoitud või piiratud". (Vaata: 2021, c. 39, pl. 1, s. 203 (3))

25. Igal elanikul on õigus saada palliatiivse ravi filosoofiast lähtuvat hooldust ja teenuseid.
26. Igal sureval või väga haigel elanikul on õigus pere ja sõprade ööpäevaringsele kohalolekule.

ÕIGUS OLLA TEAVITATUD, OSALEDA JA ESITADA KAEBUST

27. Igal elanikul on õigus saada kirjalikult informeeritud mistahes seadusest, reeglist või poliitikast, mis mõjutab elanikule osutatavaid teenuseid ning kaebuste esitamise korda.
28. Elanikekogus on õigus osaleda igal elanikul.
29. Igal elanikul on õigus väljendada muret või soovitada poliitikate ja teenuste muutmist enda või teiste nimel järgmistele isikutele ja organisatsioonidele ilma sekkumiseta ja kartmata sundi, diskrimineerimist või kättemaksu, olenemata sellest, kas see on suunatud elanikule või kellelegi teisele:
- i. elanike nõukogus;
 - ii. perenõukogus;
 - iii. tegevusloa omanikule ja kui tegevusloa omanik on ettevõtte, siis ettevõtte direktoritele ja ametnikele ning IX osa alusel heakskiidetud kodu puhul kodu halduskomitee liikmele vastavalt jaotisele 135 või juhatuse liikmele kodu haldamise paragrahvi 128 või 132 alusel;
 - iv. personalile;
 - v. riigiametnikele;
 - vi. mis tahes muudele isikutele hooldekodus või väljaspool seda.